నళిని

"అమ్మా! ఇందిర పెళ్లిపిలుపుకు వచ్చింది. పెళ్లికూతురుకి తోడి పెళ్లికూతురికి కాఫీ టిఫిన్ తీసుకురా" అంది నళిని. లక్ష్మమ్మగారు ఎదుటికివచ్చి "అమ్మో! అమ్మో! స్వయంగా పెళ్లికూతురే పిలవడానికి వచ్చిందే!...అబ్బాయి దేవూరమ్మా, ఎంతకట్నమంటూ" "అమాయకముగా అడిగింది. "ఆయనిది రాజమండ్రిట. యంకామ్ ప్యాసయ్యాడుట. పైచదువులకి యింగ్లండు వెళ్తాడుట. ఇంగ్లండునుంచి రాగానే అతనికి అయిదువందల రూపాయలకు తక్కువకాని వుద్యోగము దొరకుతుందిట.... అప్పుడు యిక యిందిర మనతో మాట్లాడదుట."...అంది నళిని నవ్వుతూ! ... "చాల్లే నేర్చుకుపోయావు నీకూ దొరకుతుందిలే!" అంది ఇందిర. ఆనవ్వుతో తనూ కలుస్తూ! ... "అంత అదృష్టమా తల్లీ! ... యింతకీ కట్నమెంతమ్మా!..." అంది లక్ష్మమ్మగారు... "మాబావగారు చాలా అభ్యుదయవాదిట... ఆయనకి కట్నకానుకలు అక్కర్లేదుట కానీ,..." "చాల్లేవూరుకో! జానకీయింక! ..."అంది కోపంగా యిందిర. జానకి పకపక నవ్వుతూ "అప్పుడే అంతవూసుకు వస్తావేం ఇందిరా! అదికాదండీ! ఆయనే యింగ్లండులో పైచదువులకి అయ్యేఖర్చు భరించాలిట." అంది... "ఏమయితేనేం అమ్మా! అదృష్టము..."అంది లక్ష్మమ్మగారు మళ్లా దిగులుగా..."అదృష్టమే! మా నాన్నగారు తనఅల్లుడికి కనీసము ఓ యం ఏ డిగ్రీ, మంచి భవిష్యత్తుకావాలి అనుకున్నారు ... అటువంటివాడికోసము మా అక్క మూడేళ్ళనుంచి కలలు కంటోంది ...యివన్నీ యీనాటికి నెరవేరాయి." అంది జానకి.

"నావంతు అయిపోయిందిగా. యిక నువ్వు ప్రారంభించు కలలు కనడము" అంది యిందిర కృత్రిమకోపాన్ని అభినయిస్తూ! ..."అయ్యో! మాటలసందడిలో మర్చిపోయాను. వుండండమ్మా కాఫీ తెస్తాను." అంటూ లక్ష్మమ్మగారు లోపలికి వెళ్లింది.

కాసేపటికి నళినితండ్రి రంగనాధముగారు వచ్చారు. ఆయననికూడ పెళ్లికి తప్పక రమ్మని ఆహ్వానించి లక్ష్మమ్మగారితో మరీ మరీ రమ్మనిచెప్పి..."నళినీ! నువ్వు లేకపోతే పెళ్లిజరగదని" నళినితో చెప్పి వాళ్లు వెళ్లిపోయారు.

"అందరి పెళ్లిళ్లు అయిపోతున్నాయి. మన అమ్మాయికితప్ప. ఎందుకువచ్చిన చదువు!" ... అని లక్ష్మమ్మగారు నిట్టూర్చారు. "దానికీఅవుతుంది!... యింతకీ ఘడియ రావాలి. ... అంతేకాదుతల్లీ అంటూ రంగనాధముగారు ధైర్యము తెచ్చుకుంటూ అన్నారు.

కంచి వాసుదేవరావు

నళినికింకా పెళ్లికాలేదని రంగనాధముగారికీ లక్ష్మమ్మగారికీ బెంగ! ... కాకపోతే లక్ష్మమ్మగారు ప్రతిరోజూ బయటపడుతుంది. ఆయన బయటపడరు. అంతే తేడా!... ఆమాటకొస్తే నళినికి మటుకు తన పెళ్లిగురించి ఆత్రుతలేదూ!... తనకష్ట సుఖాలని తనజీవితాన్ని పంచుకునే భాగస్వామి రావాలనిలేదూ! ... వుంది! కాని ఎప్పుడూ! ఎల్లా!... నళిని తనజీవితములో కొన్ని ఆదర్శాలు ఏర్పర్చుకుంది. ఆ ఆదర్శాలని గౌరవించగలిగేవ్యక్తి వచ్చేవరకు తనకీ నిరీక్షణతప్పదు.

* * *

నళిని అందరివంటి స్త్రీ కాదు. అందరికీ లభించని అదృష్టాలు అవకాశాలు ఆమెకి లభించాయి. అందులో ముఖ్యమయినది రంగనాధముగారివంటి తండ్రిని గలిగివుండడము.

రంగనాధముగారు వీరేశలింగముగారి శిష్యకోటిలో చేరినవాడు. ఆయనకి స్త్రీ స్వాతంత్ర్యముగురించి స్త్రీ విద్యగురించి సమాజములో స్త్రీ స్థానముగురించి స్థిరమయిన అభిప్రాయాలున్నాయి. ఆ అభి

మీ పిల్లలు బడినుండి

అలసి వచ్చినపుడు

హమాం వారికి ఎంతో

ఉత్సాహము

నిచ్చును!

మరియు ప్రతి బిళ్ల ఎంతో కాలము వచ్చును కనుక హమాం కుటుంబ రబ్బును ఆదాయము చేయును.

అది మంచి సబ్బు అని మీకు నిశ్చయముగ తెలుసు. ఎందుకంటె అది టాటా తయారు.

A TATA PRODUCT

ఇండియా పెట్టుబడితో, ఇండియా నిర్వాహణ క్రింద, ఇండియాలోనే తయారవుతున్నది.

టాటా స్పోర్ట్స్ రెవ్యూ ప్రతి మంగళవారము, లక్ష్మివారము, శనివారముల రాత్రి 9 గంటలకు రేడియో సిలోన్‌లో వినండి

TS. 0772 (R)

★ నళిని ★

ప్రాయాలనే పుణికిపుచ్చుకుంది నళిని. కాని యీ విషయములో లక్ష్మమ్మగారి అభిప్రాయాలుమటుకు వేరుగా వుండేవి. "ఆడదానికి చదువుదేనికీ!... ఒకఅయ్య చేతిలో పెడితే మనబరువు వదలుతుంది. వీళ్లంతా వుద్యోగాలు చేయాలా వుళ్లేలాలా" అనేది ఆవిడ... "కనీసము దానికి లోకజ్ఞానం వచ్చేటంతవరకు అంటే ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. వరకయినా చదువుచెప్పిస్తాను. తర్వాత పెళ్లిసంగతి" అనేవారు రంగనాధముగారు.

నళిని ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి.పూర్తిచేసింది. "యింకయినా, పెళ్లిచేయండి..." అనేది లక్ష్మమ్మగారు. "అది ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి.పూర్తిచేసింది దాని అభిరుచులు ఏమిటో తెలుసుకోనీ యింకా చదువుకుంటుందో పెళ్లిచేసుకుంటుందో" అనేవారు రంగనాధముగారు... దాన్నికనుక్కోవడమేమిటండీ!...దానికేం తెలుసు" అనేది లక్ష్మమ్మగారు... "దాని భవిష్యత్తును నిర్ణయించుకోవల్సింది అదికాని మనముకాదు" అనేవారు రంగనాధముగారు. నళిని యింకా చదువుకుంటానంది. రంగనాధముగారు ఏంచదువుతావు... ఎందాక చదువుతావని అడగలేదు. తన యిష్టమువచ్చినచదువుకే ఎన్నుకునే స్వాతంత్ర్యము ఆమెకే యిచ్చారు. ... ఆఎన్నుకోవడములో తనశక్తిసామర్థ్యాలని చూపమనే ఆయన అభ్యర్థించారు.

నళిని తనకు ప్రసాదంపబడ్డ అవకాశాలని పూర్తిగా వినియోగ పరచుకుంది. ఆమె ఎమ్. ఎస్‌సి. పూర్తిచేసింది...."అనుకున్న చదువు అయిపోయిందిగా... యికనైనా పెళ్లిచేయండి" అని బతిమాలేవారు లక్ష్మమ్మగారు..."ఏంతల్లీ ఏమంటావు" అని రంగనాధముగారు నళిననే అడిగారు.

నళినికి సంఘములో స్త్రీస్థానముగూర్చి కొన్ని అభిప్రాయాలున్నాయి. సంఘములో భర్త భార్యని చాలా నీచముగా చూస్తున్నాడనీ... దానికికారణము స్త్రీ తనస్వశక్తిమీదనిలబడలేక ప్రతిదానికి భర్తమీద ఆధారపడ్డమే కారణమని... యిప్పుడున్న మధ్యతరగతి కుటుంబాల ఆర్థిక వ్యవస్థ చక్కబడి సంసారాలు బాగుపడాలంటే భార్యాభర్తలు యిరువురు సంపాదించాలని... కట్నాలవలన అనేకకుటుంబాలు నాశనమవుతున్నాయని యీకట్నాలు నశిస్తేకాని స్త్రీకి ముక్తిలేదని భావించేది. రంగనాధముగారు తనని పెళ్లిగురించి అడిగినప్పుడు ... "యింతచదువూ చదివాను. నాస్వశక్తిమీద నిలబడి వుద్యోగము చేసుకుంటాను. యింక పెళ్లిఅంటారా నేను వుద్యోగముచేయడానికి అభ్యంతరముండకూడదు. కట్నకానుకలు ఏమీ పేణాతీసుకోకూడదు. యీషరతులకి లోబడినీరు ఎవర్ని చేసుకోమన్నా చేసుకుంటాను" అంది నళిని. దానికి రంగనాధముగారు ఒప్పుకున్నారు. అంతేకాదు..."తల్లీ! నీమనసులో ఎవరయినా వుంటేచెప్పడానికి సంకోచించకు... అతను యోగ్యుడనినువ్వుభావిస్తే, అతనే కులమువాడయినా నాకభ్యంతరంలేదు" అన్నాడు.

ఇన్ని అవకాశాలు, యింత స్వాతంత్ర్యము సాధారణముగా ఏ స్త్రీకి లభించవు. నళినికి యథోచితముగా లభించిన యీ అవకాశాలు అదృష్టము ఎంతో సంఘర్షణ ఎంతో ధైర్యముతో కాని, చాలమంది స్త్రీలకి లభించవు. నిజముగా రంగనాధముగారే లేకపోతే తనజీవితము తన చిన్ననాటి స్నేహితురాండ్రవలెనే అయ్యేది.

సోమయాజులుగారి మనవరాలు. చాకలిపద్దుకు సరిపడ్డ చదువుచదివింది. పెద్దమనిషి కాకుండానే వాళ్లవాళ్లు పెళ్లిచేశారు. కాని మొగుడు పోగానే ఆపంచ యీపంచఆశ్రయించి నానాకష్టాలు పడుతోంది. కమల పెళ్లి వెంటనే ఏటేటా కాన్పులువచ్చి రోగిష్టిదయి ఎందుకూ పనికిరానిదయింది. సరోజిని కొంతవరకు నయము. ... తాను చదువుకున్నది కొద్దిఅయినా స్వశక్తివలన హిందీపరీక్షలు ప్యాసయి, ట్యూషన్లు చెప్పుకుంటూ తనబట్టలు పిల్లలబట్టలు తనేకుట్టుకుంటూ కాలము గడుపుతోంది ... రెండువైపులా డబ్బున్నమాలతి పనిమటుకు ఏం బాగుంది? మొగుడుచేతికివచ్చిన ఆస్తివ్యసనాల పాలుచేస్తున్నాడు... తనతల్లిమాటప్రకారము తనకీ అప్పుడే పెళ్లిచేసివుంటే తను యిల్లాగే వుండేది.

నళిని ఆవూరి కాలేజిలోనే లెక్చరరుగా పనిచేస్తోంది. రంగనాధముగారు నళిని పెండ్లివిషయముగూర్చి సంబంధాలు వెదకుతూనే వున్నారు. కాని ఏంలాభము?... ఏసంబంధమూ నళిని పెట్టినషరతులకి అంగీకరించడములేదు. అందరికీ కట్నము కావాలి. ఎవరూ నళిని వుద్యోగము చేయడము అంగీకరించరు. అందుకని వచ్చిన సంబంధాలు తిరిగిపోతున్నాయి.

ఎవరినయినా ప్రేమించి పెళ్లిచేసుకుంటే!—తను ఎరుగున్న పురుషరూపాలన్నీ మనసులో మెదిలాయి... కాని తను వాళ్లలో ఎవర్నీ ప్రేమించలేదు... ప్రేమించుకుని పెళ్లిచేసుకోవడము వక్క సినిమాలనవల్లోతప్ప ఎక్కడా కన్పించదు...ప్రేమిం

దాసనుకొని మోసపోయినవాళ్ళని తను ఎరుగుంది...దానికి తనయూనివర్సిటీక్లాసు మేటుపద్మసాక్ష్యము.

పాపము పద్మ!...తన ప్రాణస్నేహితురాలు. ఎంత చలాకీగావుండేది. ఎంత అందముగా వుండేది. ఎవరో ప్రేమించింది. అతను తనని అత్యధికముగా ప్రేమిస్తున్నానని యిద్దరూ త్వరలోనే పెళ్లి చేసుకోబోతున్నారని చెప్పేది. కాని యింతలో గర్భవతి అయింది... ఆయువకుడు జారుకున్నాడు. ...అప్రదిష్ట అవమానము భరించలేక, తల్లిదండ్రులమొగము చూడలేక పద్మ విశాఖపట్నం సముద్రాన్ని ఆశ్రయించింది. ఆక్షణములో, పురుషులనీ సంఘాన్ని నలిపివేయాలన్నంత క్రోధము కల్గింది నళినికి.

తనూ యీ ప్రమాదములో పడేది! ... కాని తనకి దూరదృష్టి వుండడమువలన ఆ ప్రమాదము జరగలేదు. ఒకరోజున తన క్లాస్ మేటు ప్రభాకరము తనకో ప్రేమలేఖ వ్రాశాడు...ఎన్నో ఎన్నో వాగ్దానాలను చేశాడు. ఎంతవరకు అతను యీ వాగ్దానాల నిలుపుకోగలడన్న సందేహము ఆమెలో ప్రవేశించింది. మర్నాడు అతన్ని హోటలుకి పిలిచింది. విజిటింగ్ రూములో ఆ సమయానికి ఆ యిద్దరుతప్ప మరెవరూ లేరు.

"యీ పుత్తరాన్ని ప్రిన్సిపాల్ కి చూపిద్దామనుకుంటున్నాను. ఆపని మీతో చెప్పి చెయ్యడము మంచిదని మిమ్మల్ని పిలిచాను" అంది నళిని సీరియస్ గా మొగము పెట్టి.

తన ప్రేమ స్వీకరించబడినదని భావించి చక్కగా టాయి కట్టుకువచ్చిన ప్రభాకరము యీ సమాధానమువిని తెల్లబోయాడు. కానీ వెంటనే తెప్పరిల్లి..."నన్ను, నా వుత్తరాన్ని అపార్థము చేసుకుంటున్నారు. నా ప్రేమ నిశ్చలమయినది నిర్మలమయినది... మీరు నా జీవితాన్ని నాశనము చేయదలచుకుంటే సంతోషమే" అన్నాడు కన్నీరు పర్యంతమయి.

"అయితేనన్ను మీరు ప్రేమిస్తారన్నమాట. అంతేగా!" అంది [illegible]గా నళిని!

"అవును అవశ్య ఎవరిని ప్రేమించను" భావకవిత్వము మొదలెట్టాడు.

"సంతోషము. నిష్కంటకముగా ప్రేమించినందుకు కృతజ్ఞురాలిని. మీ ప్రేమని స్వీకరిస్తున్నాను. మిమ్మల్ని నేను ప్రేమిస్తాను' అంది నళిని.

"నన్ను ధన్యుణ్ణి చేశారు...నా లేఖని తిరస్కరించకున్న ధైర్యముతోనే యీ వుత్తరము వ్రాశాను" అన్నాడు...అప్పుడే ఏకవచనములో సంబోధన మొదలెట్టాడు.

"మనయిద్దరమూ ఒకరి నొకరు అంత ప్రేమించుకున్న తర్వాత వెంటనే పెళ్లి చేసుకోవల్సిందే! యిక నేను హోస్టలులో వుండను. యిక చదువూ చదవను, యిద్దరము వేరే కాపురము పెడదాము. మిమ్మల్ని సేవిస్తూ నా జీవితముగడిపివేస్తా"నంది.

అతను యీ పరిణామము వస్తుందని కల కనలేదు. అప్పుడే పెళ్లా!..."ముందు మన చదువు తర్వాత మన పెళ్లి. చదువుఅయ్యేదాకా పెళ్లిమాట ఎత్తకు డియర్." అన్నాడు.

"సరే!... చదువు అయినతర్వాత ... నిన్నే పెళ్లి చేసుకుంటానని లేనియెడల నాకు పదివేల రూపాయలు యిచ్చుకుంటానని, వ్రాతపూర్వకముగా, న్యాయశాస్త్రరీత్యా చెల్లేటట్టు వ్రాసి యివ్వగలరు? రేపు కాలేజీలో మన స్నేహితులుముందర మనయిద్దరము పెళ్లి చేసుకోబోతున్నామని బాహాటముగా ప్రకటిద్దాము. అంగీకరిస్తారు ఏం!" అని ఛాలెంజి చేస్తున్నట్టు అడిగింది.

అతనికి నోటిమాట రాలేదు..."నిర్మల ప్రేమకి షరతులా దేవీ!" అన్నాడు అతను ఆమె ఛాలెంజీ ఎదుర్కొనలేక

"దేవీ! దయ్యాము కట్టి పెట్టు...నేనడిగేది షరతుకాదు హామీ... మీరు దీనికంగీకరించరని నాకుతెలుసు. సమయమువస్తే నాకర్మకి నన్ను వదిలి వేసి మీరు తప్పుకుంటారనీ తెలుసు. యిక దయచెయ్యండి. యిదిగో యిది మీ వుత్తరము ... చించేస్తున్నాను...."అంటూ చింపి ముక్కలు ముక్కలు చేసి...తను వెళ్లిపోయింది.

యీ జీవితములోకూడా తను ప్రేమించేందుకు ఎవరూ లేరు. తనకి యిక పెళ్లి!! అయినా తనకన్న ఎక్కువ చదువున్నవాడు, ఉద్యోగస్థుడు కావాలిఅనుకోవడము వలన తనకి పెళ్లి జరగడములేదు. తనకన్నా తక్కువస్థితిలోవాడినయితే!... పిచ్చికాని పెళ్లాము తనకన్న ఎక్కువ చదువుకుని ఎక్కువ సంపాదించడానికి ఎవడయినా ఒప్పుకుంటాడా?... ఏదో తనసరించి తెలిసినవాడయితే ఒప్పుకోవచ్చు! ఆ సమయములోనే నళినికి రవి గుర్తుకువచ్చాడు.

* * *

రవి ఇంటరువరకు తనసహాధ్యాయి. తన యింటికివచ్చి తను చదువుకుంటూ తన పాఠాలు విపులముగా బోధపరిచేవాడు. తెలివిగలవాడు. ఎప్పుడూ మంచిమార్కులు వస్తుండేవి. తనకి లెఖ్ఖలు రాకపోయినా పాఠాలు అర్థముకాకపోయినా చిరాకుపడక పట్టి మట్టిబుర్రఅనేవాడు ... అతనికలా చిరాకు తెప్పించడమంటే ఎందుకో చాలా సరదాగా వుండేది. కాని అతను తన కోసము ఎంతో శ్రమ పడేవాడు...ఎన్నో నోట్సులనుంచి గ్రంథాలనుంచి విషయ సేకరణ చేసేవాడు...యితర లెక్చరర్లు చెప్పే నోట్సు సంపాదించేవాడు ... అతని జ్ఞానము అతని వుత్సాహముచూస్తే తనకి ఎంతో ఆశ్చర్యముగా వుండేది... అతను యింటరు రాంకులో (*Rank*) ప్యాసయ్యాడు... తను మామూలు ప్యాసు. అయితే నేం, అతను దురదృష్టవంతుడు! దరిద్రుడు! అవకాశములేనందున సంసారభారము

కేశాలను కేశ సౌందర్యాన్ని

కేశవర్ధని

ఉదయాన్నే ఉపయోగించుటచే ముందును బాగా పెరిగి దినమంతా ప్రకాశవంతముగా ఉండును.

కేశవర్ధనితో

కేశవర్ధని ప్రొడక్ట్సు, కోయంబత్తూరు.

నేషనల్ సేల్సు & సర్వీసెస్ (సదరన్) లిమిటెడ్.

తపించవల్సివచ్చింది ... చదువుకట్టిపెట్టి తను నేర్చుకున్న టైపు సహాయముతో ఒకం పెనీలో టైపిస్టుగా చేరాడు... తనకీ అదురద్రుష్టము లేదుకనుక తను ఎం.ఎస్.సి ప్యాసయి లెక్చరరు పని చేయగలుగుతోంది...

చిన్నప్పుడు యిద్దరూ అనేక విషయాలు గురించి చర్చించేవారు. యిప్పుడేమయింది ఆస్నేహము!...యిద్దరి అంతస్థులూ వేరయ్యాయి. వారిస్నేహాలు ఒక స్మృతి గానే మిగిలిపోయింది. నిజానికి నళిని వుద్యోగము చేస్తుండగా ఒక్కనాడేవచ్చాడు, పదిరూపాయిల చేబదులు

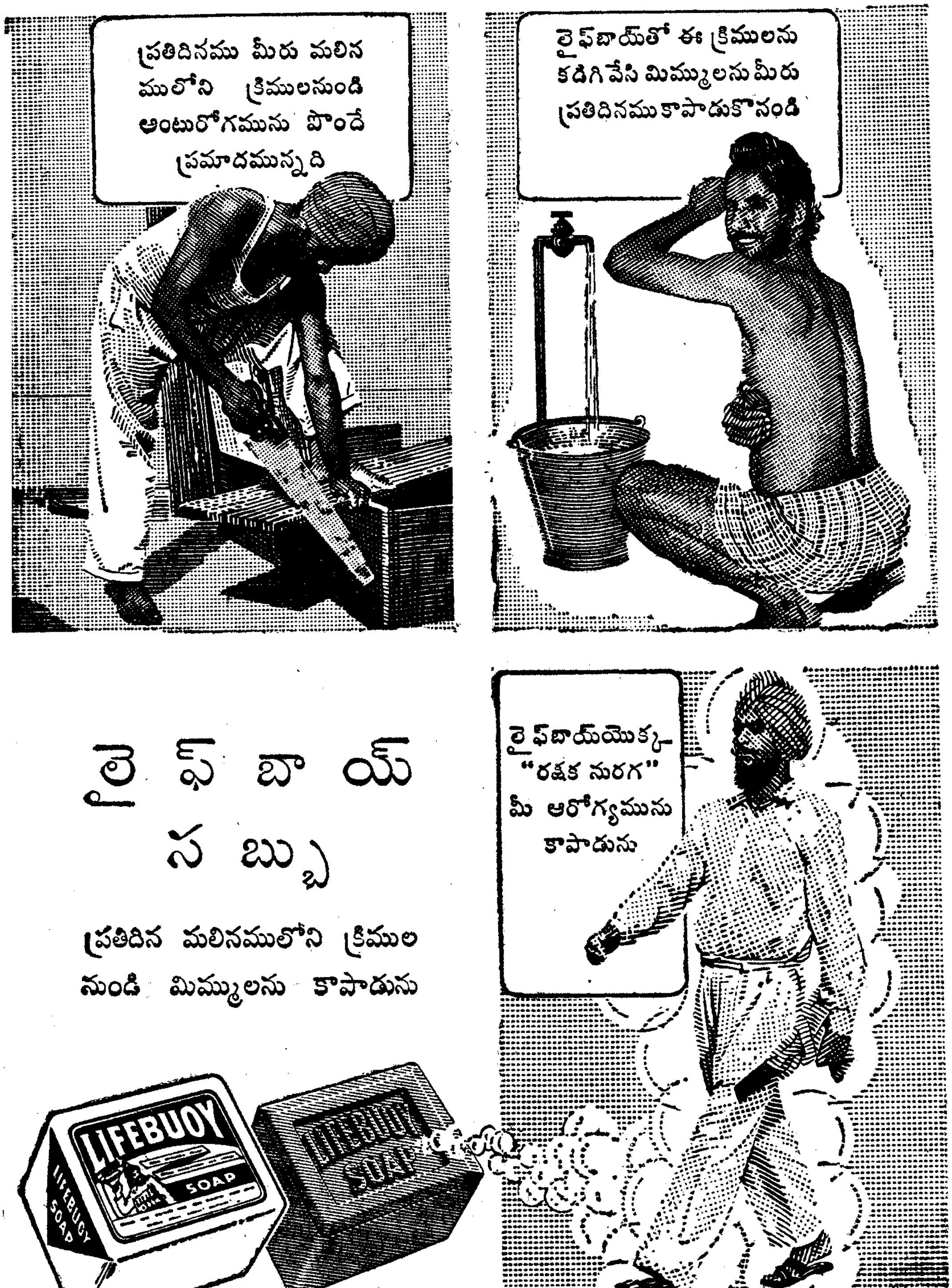

ఇండియాలో తయారుచేయబడినది
L. 251-X52 TL

అతని ఆత్మాభిమానము తలచుకుంటే ఆశ్చర్యము వేస్తుంది.. తనుఇంట్లో ఎంత అవస్థపడుతున్నా... బీదరికములో ఎంత కృశించిపోతున్నా... ఎవర్నీ సహాయము అర్థించేవాడు కాదు.. నళిని సహాయము చేద్దామన్నా స్వీకరించేవాడు కాడు.. తను బీదవాడయినా యాచకుడు కాలేడుట.

అటువంటివాడు ఎంతో అవుసరముంటే కాని చేబదులుకయినా రాడు. తను మాట్లాడకుండా పదిరూపాయిలిచ్చింది ... ఫస్టు తారీఖుకల్లా యిస్తానన్నాడు .. మూడు నెలలు గడిచాయి. అతను మళ్ళీ మొగము చూపించలేదు...పదిరూపాయలు ఎగగొట్టాడని మనిషి మారిపోయాడని తను అనుకుంది కాని మూడు నెలలుతర్వాత అతను తనచెల్లెలుద్వారా పదిరూపాయలు పంపుతూ ఓ వుత్తరం వ్రాసాడు. "అడిగిన వెంటనే మీరు నాకు డబ్బుఇచ్చారు కాని, అన్నమాటప్రకారము నేను యివ్వలేకపోయాను నన్ను మోసగాడని మీరు భావిస్తూవుండవచ్చు.. కాని ఏంచెయ్యను? పరిస్థితులు అలాంటివి!... ఏమయితేనేం యీనాటికి నేను మీ డబ్బు యివ్వగలిగాను. మీ మొగము చూడ్డానికి సిగ్గుగావుంది. ఆలస్యానికి క్షమిస్తారని ఆశిస్తాను." మొగము చెల్లక చెల్లెలుద్వారా పంపాడు... ఆపదిరూపాయలు ఇవ్వక్కర్లేదు ఏఖర్చుకయినా వస్తాయి నీదగ్గరవుంచు అన్నా అతను నేను 'యాచకుని' కాను అన్ని ఆ డబ్బు తిరస్కరించాడు

తనని చిన్నప్పటినుంచి ఎరుగున్నాడు. అతన్ని తనుఎరుగుంది ఒకరిగురించి ఒకరికి తెలుసు ఒకరిమీద ఒకరికి ప్రేమవుంది యీపరిస్థితులలో అతన్ని ఎందుకు పెళ్లి చేసుకోకూడదూ? మోయలేక సతమతమవుతున్న అతని సంసారభారాన్ని తను ఎందుకువహించకూడదూ?.. మరింకొకర్ని పెళ్లిచేసుకున్నా యింతకంటె ఎక్కువ సుఖపడగలనన్న మాటయేమిటి?

నళిని వళి రంగనాథముగారితో యీవిషయము చెప్పినప్పుడు ఆయన ఆశ్చర్యపోయారు లక్ష్మమ్మగారు.. "యిదేమిటే యింతచదువుచదివి.. అతన్ని చేసుకోవడమేమిటే" అంది . నళిని లక్ష్మమ్మగారికి జవాబు చెప్పకుండానే రంగనాథము గారితో... "అదికాదునాన్నా యిద్దరికీ సమానావకాశాలువుంటే అతనేనాకన్నా వున్నతస్థితిలో వుండేవాడు 'అంది .. రంగనాథముగారు "నీయిష్టప్రకారమే కాని రవిని నేను బాగా ఎరుగున్నాను యోగ్యుడు బుద్ధిమంతుడు అతనిని పెళ్లిచేసుకోవడానికి నీకులేని అభ్యంతరము నాకు దేనికి తల్లీ!" అన్నారు

* * *

నళిని తనని పెళ్లి చేసుకోబోతున్నదని రవి చాలా ఆశ్చర్యపోయాడు. తనని ఏం చూసి చేసుకుంటోంది— చదువుందా! ... పెద్ద వుద్యోగముందా!... తరగని ఆస్తివుందా! ...ఏముంది!. వీటన్నిటినీమించి తనవ్యక్తిత్వమే ఆమెని ఆకర్షించడానికి కారణమా!...తనూ ఆమె చదువుకున్న రోజులలో అప్పుడప్పుడు అనుకునేవాడు .. తను నళినిని పెళ్లిచేసుకుంటే బాగుండునని. కాని యిద్దరి అంతస్థులూ గ్రహించాక ఆప్రసక్తి ఎత్తే ధైర్యము తనకి లేకపోయింది

ఎంతమంది చెప్పినా తను యిన్నాళ్లు పెళ్లిచేసుకోకపోవడానికి కారణము తనకి నళిని రాసివుండడమే కాబోలు! తనకీ ఎన్నో సంబంధాలు వచ్చాయి. వెయ్యి రెండువేలు కట్నమివ్వడానికి సిద్ధపడ్డారు కూడాను. కాని తను చేసుకోలేదు. వాళ్ళిచ్చే కట్నము పెళ్లి ఖర్చులకి సరిపోతుంది ఇప్పటికే తన సంసారము పెద్దదయి సతమతమవుతుంటే యింకోభారమా!

పెళ్లిచేసుకుని తను సుఖపడలేడు... ఎవర్నీ సుఖపెట్టలేడు. ఎందుకువచ్చిన బాదరబందీ అందుకని ఎవరుచెప్పినా పెళ్లి చేసుకోలేదు

నళిని యిప్పుడు తనని పెళ్లిచేసుకోబోతోంది చిన్నప్పటినుంచి తనని ప్రేమించిందన్నమాట. అతనూ సంతోషముతో సమ్మతి తెలియజేసాడు కాని సమాజములో తనకన్న తనభార్య ప్రతిపత్తి ఎక్కువఅని. ఆమెముందు తను ఎందుకూ కొరగానివాడిగా భావింపబడ్తాడని గ్రహించివుంటే అతను యీ పెళ్లికి అంగీకరింపకపోయేవాడే!

శుభలేఖమీద నళిని ఎం.ఎస్‌సి. అని వుంది తన పేరుముందు ఏముంటుంది? ఏడిగ్రీ తగిలించుమంటాడు! వధువు కాలేజీలో లెక్చరరు పనిచేస్తోంది వరుడు యింటరు ప్యాసయి టైపిస్టుపని చేస్తున్నాడు. ఆశుభలేఖచూస్తుంటే అతనికి ఎంతో చిన్నతనము కలిగింది "అదృష్టవంతుడవోయి! యిన్నాళ్లు ఆగి బంగారు పిచికని పట్టావు" అన్నాడు తోటి గుమాస్తా అవధాని మోటుగామాట్లాడటములో అవధాని మొనగాడు.

పెళ్లి అయిపోయింది. యిదివరకటి గబ్బిలాలకొంపమార్చి చక్కటియిల్లు తీసుకున్నారు ఆయింటికిబోర్డుఎం.నళిని ఎం ఎస్‌సి. అని—కాని రవి ఏమని బోర్డు కొట్టుకుంటాడు అది నళిని గృహముకాని తన గృహముకాదనిపించేది

యింట్లో అందరూ నళినే అసలు యింటి యజమానిగా భావించేవారు. అవును మరి? నళినివచ్చాక వారి దారిద్ర్యము తొలగిపోయింది ఇదివరకు కడుపునిండా తిండి వుండేదికాదు మంచిబట్ట వుండేదికాదు. పాచిపని చేసేందుకయినా మనిషివుండేది కాదు ఇప్పుడు అవన్నీ అమరాయి. వంటలక్కని పెట్టుకున్నారు తన ఆఫీసు వేళకి భోజనము పెట్టడానికి విసుక్కునే తనతల్లి...నళిని కాలేజి వేళకల్లా వంటయ్యేటట్టు తొందరపడ్తోంది.

"యీ కూర యిల్లాఎందుకు వండావు" "చిన్నమ్మగారు వండమన్నారు అందుకని వండా'నని వంటలక్క. "దానికి అవిధముగా చేస్తే యిష్టమురా అందుకని అల్లాగే నేను చేయమన్నా"నని తన తల్లి అనేవారు. తన యిష్టా యిష్టాలు ఎవరికి కావాలి?

అన్నివిధాలా తను నళినికన్న తక్కువ. బయటవాళ్ళకీ యింట్లోవాళ్ళకీ అదే అభిప్రాయము అందరూ తనకన్న నళినిని ఎక్కువ గౌరవిస్తారు. తను అమాయకుడయిపోతున్నాడు. ఒకప్పుడు తనుగృహయజమాని; యిప్పుడు నళిని .. యిటువంటి అభిప్రాయాలు అతనిలో తెలియకుండానే ఏర్పడిపోయాయి యీపరిస్థితులలో తన ఆత్మాభిమానము ఆధిక్యత కాపాడుకోవాలని భావించేవాడు....యీదృక్పధముతోనే రానురాను ప్రతిసంఘటనని ఎదురుకున్నాడు

తను లేకపోతే యీ యిల్లులేదని ... తన పెళ్లికి పూర్వమున్న ఆయింటిమనుష్యులనీ, యిప్పటి మనుష్యులనీ చూస్తే నళిని అనిపించేది తను లేకపోతే ఆమురికికూపములో నేవుంటూ తినడానికి తిండిలేక కట్టడానికి బట్టలేక వుంటూ వుండేవారు. దీనికి తనపట్ల అందరూ కృతజ్ఞత చూపిం

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
అరుణా
గర్భాశయ రోగనివారిణి
ఆయుర్వేదాశ్రమం లిమిటెడ్, మదరాసు-17.

★ నళిని ★

చాలి... అయింట్లో తనహోదా అందరి కోదాకన్న ఎక్కువ. యీ విషయము అందరూ గుర్తించాలని.. నళిని తనకి తెలియకుండానే భావించేది అదికాక నళిని ఒక్కగాని ఒక్కపిల్ల అవటము మూలాన్న ...యింట్లోకూడా ఆమెనే పైచేయిగా వుండేది ... ఆ అలవాటు యిక్కడ చూపుతే తక్కిన వాళ్ళమాటకేంగాని రవికిమటుకు చాలకోపముగావుండేది... రాను రాను రవి ప్రతివిషయాన్ని తను చులకన అవడానికి జరుగుతున్నట్టే భావించేవాడు.

ఒకరోజున అతను ఆఫీసుకు సిల్కు బటలు వేసుకు వెళ్ళాడు అవధాని అతని వంక ఎగాదిగా చూసి "భేష్! బంగారు పిచ్చిక లభించింది యిక నికు లోటు ఏమిటలే!" అన్నాడు "ఆ పిచ్చి పిచ్చిక పోతే నీకా అదృష్టము లేదని ఏడవరాదూ!" అన్నాడు యింకో గుమాస్తా ... "అదృష్టము! పెళ్ళాము చేతి ముబ్బు తింటూ పెళ్ళాము గొప్పతనము పడివుండడమూ అదృష్టమే!" అన్నాడు అవధాని చాసికొళ్ళుపుటాలు ఎగరేస్తూ!

పెళ్ళాము తరఫున ఆస్తివస్తే అనుభవించడానికి సిద్ధపడే పెద్దమనుష్యులు, ఆడదాని దగ్గరనుంచి కట్నముకస్తే కాని పెళ్ళి చేసుకోమనే మహానుభావులు... ఆడది వుద్యోగముచేస్తూ మొగుడుకన్న ఎక్కువ సంపాదిస్తుంటే ఎందుకో అంత నీచముగా చూస్తాము అనుకునేవాడు రవి

ఆనాడు అవధాని అన్నమాటలు అతని మనసెంతో గాయపరిచాయి. అతను అన్న మాటలే చెవులలో మ్రోగినాయి డాక్యుమెంట్లన్నీ పాడుచేశాడు మేనేజరు పిలిచి ... "ఇవి డాక్యుమెంట్సు అనుకున్నావా కోమటిగుమస్తా పద్దులనుకున్నావా" అని హుంకరించాడు.

రవి ఆఫీసుకి క్రొత్త మేనేజరు వచ్చాడు. ఆయనభార్య నళిని సహాధ్యాయినులట. అంతకుపూర్వము ఆవిషయము అతనికి తెలియదు..."అమ్మా! నళిని ఎక్కడికి వెళ్ళిందే" అని అడిగాడు రవి ఆసాయంత్రమువచ్చి... "తనతో చదువుకున్న అమ్మాయి భర్తకి యీవూళ్ళోనే వుద్యోగమయిందట...వాళింటికి వెళింది..."ఆలస్యముగా వస్తానని చెప్పింది . రవికి అంతాక ఆస్నేహితురాలెవరో ఆమెభర్త ఎవరో తెలియదు

నళిని కనేకమంది స్నేహితురాండ్రు. స్నేహితులు . వాళ్ళెవరూ అని తనూ యిందాకా అడగలేదు ఆమె చెప్పాలేదు! తనని ఎప్పుడు ఆమె తన స్నేహితురాండ్రకి యింట్రడ్యూసు చేయలేదు ... అయినా ఏమనిచేస్తుంది?. ..యింట్రడ్యూసు చేయకపోవటమే మంచిది అనుకునేవాడు రవి

ఆరాత్రి తొమ్మిదిన్నరకి తన మేనేజరు అతనిభార్య నళినిని కారులో దింపారు... అప్పుడు తెలిసింది.. ఆ స్నేహితురాలి భర్త తన మేనేజరేఅని ... తనదగ్గర పని చేసే టైపిస్టుభార్య ఎం. ఎస్ సి. ప్యాసయినదంటే మేనేజరుఎంత ఆశ్చర్యపోయాడు!...

అప్పుడప్పుడు ఎందరో స్నేహితులు నళినికోసము వచ్చేవారు తను వాళ్ళల్లో కలవలేకపోయాడు తనఅంతస్తు వేరు వాళ్ళ అంతస్తు వేరు... వాళ్ళహోదాలు వేరు తన హోదా వేరు .... వాళ్ళలో ఎల్లా కలిసిపోగలడు !

రవి ప్రతి చిన్న విషయానికి తను చిన్నతనముగా బాధపడ్డము... తన ఆత్మాభిమానము ఆత్మగౌరవము యీ పెళ్ళివల్ల మంటగలిశాయని బాధపడడము... దాన్ని **రక్షించుకోవడమే తన పరమావధి అనుకో**వటము మొదలు పెట్టాడు... నళిని తనంతటి స్త్రీ లేదని... తను దయతల్చి రవిని పెళ్ళి చేసుకోవటముమూలన్న వాళ్ళకష్టాలు గట్టెక్కాయని.. రవి చేసేది వుద్యోగముకాదని భావించడము మొదలుపెట్టింది... దీనివలన యిద్దరి మధ్యఈర్ష్యలు సర్వసామాన్యమయ్యాయి స్వల్పవిషయాలమీదకూడ ఘర్షణ తప్పనిసరి అవుతోంది.. ఇదివరకట నళినికాదు ,ఇప్పుడు వట్టి గర్విష్ఠి అనిరవి పూర్వపురవి కాడు వట్టిచుప్పనాతి అని నళిని భావించేవారు .. ఎవరూ తమలోవచ్చిన మార్పుగుర్తించక. అవతలి వాళ్ళు మారిపోయారని భావించేవారు . యీవివాహము చేసుకోవటములో తొందరపడ్డామని నళిని రవి యిద్దరూ భావించేవారు. యీ పెళ్ళి జరగకపోతే తాము సుఖముగా వుండేవాళ్ళముని వాళ్ళ భావన. యీపరిస్థితులలో వాళ్ళసంసారాలు విచ్ఛిన్నమయిపోవడానికి ఏ చక్క చిన్న సంఘటనయినాచాలు.

* * *

"ఇవాళ ఇందిరపుట్టినరోజు మన యిద్దర్నీ డిన్నరుకి తప్పక రమ్మంది" అంది నళిని .

"నేను రాను..."అన్నాడు రవి.

"ఎందుకని.. మరీమరీ చెప్పింది"... అని ప్రశ్నించింది ..

"నీస్నేహితురాలి పుట్టినరోజు డిన్నరుకి రావల్సిన అవసరమేముంది? అయినా మీరంతా చదువుకున్నవాళ్ళు పెద్ద వుద్యోగస్తులు .. మధ్య నేను దేనికి?"అన్నాడు రవి అక్కసుతో!

ఇటువంటిమాటలు నళిని విని విని విసుగెత్తిపోయింది "ఇందులో అవమానమేముంది ! అయినామీరు నాభర్త అని చెప్పుకోవడానికి నాకు లేనిసిగ్గు మీకుదేనికో" అంది నళిని..

"నీకు సిగ్గులేకపోవచ్చు ..కాని నాకభిమానముంది" అన్నాడు రవి మొగము ఎర్ర చేసుకుని

'ఎందుకువచ్చిన అభిమానము . చేసేది ముష్టివుద్యోగము' యింకా వాక్యము నళిని పూర్తిచెయ్యలేదు "నోటి కెంతవస్తే అంత వాగుతావా" అంటూ రవి నళిని చెంపమీదకొట్టాడు .నళిని తెల్లపోయింది. తను మనసులో పదేపదే అనుకున్న మాటే నళిని అనటము అతను సహించలేకపోయాడు

"నా మీద చెయ్యిచేసుకుంటావా... నువ్వు కొట్టినా తిట్టినా పడివుండడానికి .. నేనేం గతిలేనిదాని ననుకున్నావా! ." అంది నళిని కోపముగా...

"పిచ్చిగావాగుతే బయటికి గెంటుతాను"అన్నాడు రవిగట్టిగా "నువ్వుగెంటే

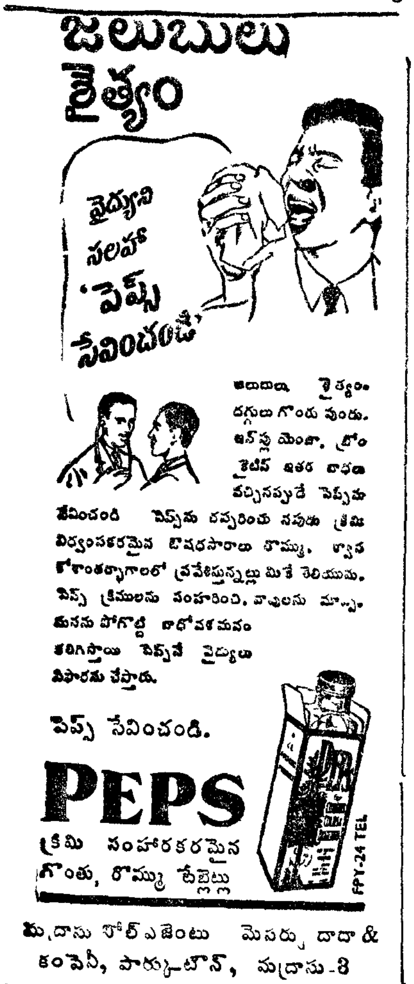

దేమిటోయి!... నేనే పోతాను... యీ యింట్లో నేను ఒక్క క్షణం వుండను..."

యీ పరిణామానికి నళిని అత్తగారు ఆశ్చర్యపోయింది. ఆవిడవచ్చి కొడుకు నే మందలించిపోవడముతో రవి ఆవిడని గట్టిగా కసురుకున్నాడు...ఆమెయింకా ఏదో చెప్పబోతే...ఆవిడమీద చెయ్యి చేసు కున్నాడు...

"పెళ్లాముమీద తల్లిమీద చెయ్యి చేసు కున్నవాడివి మనిషివేనా? యిక నువ్వు నా భర్త కాదు! నేను నీ భార్యని కాను" అంటూ నళిని ఆయింటిని విడచిపెట్టింది

*   *   *

"నువ్వు తొందరపడ్డావమ్మా" అన్నారు రంగనాథము గారు నళిని చెప్పినదంతా విని. ఇంతవరకూ నళిని చేసినపనిని దేన్నీ ఆయన ఖండించలేదు నాన్నగారామాట అనే టప్పటికి నళిని తికమకపడి "అల్లా అంటారేం! నాన్నా.. బ్రూటులాగ నన్నూ ఆముసలి ఆవిడనికూడా కొడితేను"

"నా! భర్తని అంతమాట అనకూడదమ్మా! ..." అన్నారు రంగనాథము గారు మందలింపుగా!

"ఏందుకువచ్చిన భర్త నాన్నా!... పెళ్లి అయ్యాక ఏ ఒక్కరోజు సుఖపడ్డాను? నా సంపాదనంతా ఆయన కుటుంబానికే యిచ్చానా? .."

"అయితే అది నీకుటుంబము కాదా తల్లీ!"

"అవుననుకో ఆయనకి ఆ విశ్వాసమే ముంది ప్రతిదానికి ఘర్షణా! ప్రతిదానికి కజ్జా! యిక నేను ఆసంసారాన్ని చేయ లేను నాకాభర్త అక్కర్లేదు! .."

"అంత త్వరగా తొందరగాపోయేది కాదమ్మా మన వివాహవ్యవస్థ. సరేలే! యిప్పుడు నేను ఏమిచెప్పినా నీకు తలకెక్కదు.... అనతికాలములో మీ పొరపులు మరచి పోయి కలుస్తారని ఆశించడముకన్న.... ఆవిధముగా భగవంతుణ్ని ... ప్రార్థించడము కన్నా నేనేం చేయగలను..." అన్నారు ఆయన బాధగా...

తండ్రి బాధపడుతున్నారంటే నళిని ఎంతో గిజగిజలాడింది కాని అయింటికి వెళ్లడానికి ఒప్పుకోలేదు నళిని కాపురము కూలిపోయిందని లక్ష్మమ్మ గారు బెంగపెట్టుకుంది "చదువుకున్నది . కాపురము వెలగబెడ్తుందా.. పిచ్చికాని .. చదువుకున్నవాళ్ళు మొగుణ్ని గౌరవిస్తారా" యీరకమయిన అమ్మలక్కల మాటలు ఆవిడకి శూలాలుగా గుచ్చు కునేవి నళిని వీటిగురించి పట్టించుకో లేదు ... "రెండు నెలలు తను బింకముగా వుంటే వాళ్లేవస్తారు తన కాళ్లదగ్గరికి...తన సంపాదన లేకపోతే వాళ్లు నానా అవస్థలు పడతారు... అప్పుడే వస్తారు తనదగ్గరికి ..." అనుకున్నది

రెండుమూడు నెలలు గడిచాయి రవి నళినిగురించికాని నళిని రవిగురించికాని ఏమి తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించ లేదు. రంగనాథముగారే అప్పుడప్పుడు... వాళ్లనుగురించి తెలుసుకోవాలని ప్రయ త్నించేవారు.. నళిని వెళిపోగానే వాళ్లు వూరికి చివరగా ఓ చిన్నకొంప తీసుకుని అద్దెకి వుంటున్నారని...మళ్లీ యిదివరకటి మల్లే నే అవస్థపడుతున్నారని రంగనాథము తెలుసుకున్నారు తాను ఏదో వాళ్లకి రెండు మూడుసార్లు సాయంచేయబోయాడు కాని రవి.. "యింతవరకు జరిగిన అవమానాలు చాలు.. మీరు వెళ్లండి అని నిష్కర్షగా చెప్పాడు

ఒకరోజున రంగనాథముగారు..."నళినీ మీఅత్తగారు పోయారుట" అన్నారు.... నళిని తెల్లబోయింది "అదేమిటి నాన్నా" అంది... అవునమ్మా... టైఫాయిడు జ్వరము వచ్చిందిట యివాళిటికి అప్పుడే మూడవరోజుట.. " అన్నారాయన .. "మూడురోజులయిందా! అసలు ఏసంగతీ తెలియనే తెలియదే..." అంది లక్ష్మమ్మ

చిట్టీ బొట్టూ

★ నళిని ★

గాక... "యీ మహా పట్టణములో వీధుల వెంట జరిగేది ఎల్లా తెలుస్తుంది? అతనునుంచి కబురయినా పంపలేదు" అన్నారు రంగ నాధముగారు బాధగా!

"చూసావా! నాన్నా పెద్దమనిషి అన్నారు .. తల్లిపోతే కబురు చెప్పాలన్న యింగితజ్ఞానమయినా ఆయనకి లేక పోయె" అంది అభిమానముగా గాద్గదికముగా మట్లాడుతూ!

"పకతల్లీ! . జరిగినదేదో జరిగింది... యిప్పుడునువ్వు వెళ్లాలి వెళ్ళకపోతే బాగుండదు" అన్నాడు రంగనాధముగారు.

"నేను వెళ్ళను నాన్నా! యిప్పుడు వెళ్లి ఏంలాభము?.. అన్నీ జరిగిపోయాక! ... నేను వుండవల్సిన అవసరము లేదనుకున్న వాళ్లింటికి వెళ్ళవలసిన అవసరమేమిటి నాన్నా!...' అంది నళిని.

ఆరోజంతా నళినికి అత్తగారే గుర్తుకు వచ్చారు ఆవిడ ఎన్నడూ నళినిని పన్నెత్తుమాట అనలేదు ... తననిఎంతో అపేక్షగా చూసేది తనేవుంటే వెంట నేసరయిన వైద్యసహాయము చేయించేది ఆమెప్రాణాలు నిలిపేది . ఆమె మందు లేక మరణించింది .ఆమె మరణానికి నేనూ బాధ్యురాలేనే నన్నట్టుగా ఆమె అంతరాత్మ అంటుంటే ఆమె గిలగిల లాడింది బహుశ రవి తల్లి మరణముగురించి కబురుచేసి వుంటే నళిని జరిగిపోయిన సంగతులు అన్నీ మరిచి ఆయింటికి వెళ్లేది కాని రవి ప్రవర్తనవల్ల అతనిపట్ల ఆమెకి మరింత విముఖత ఏర్పడింది

యిక రవితో సంబంధము శాశ్వతముగా విచ్ఛిన్నమయిపోయినట్లేనని ఆమె భావించింది తనభావి జీవితము గురించి ఏమని వూహించుకుంటుంది ? ఎవరయినా తనని అర్థము చేసుకుని ఆదరించగలవాడు వస్తే తిరిగి పెళ్లి చేసుకుంటుందా? అల్లాఅని అతని కోసము అన్వేషణజరుపుతుందా రవితో నే కాలము గడపాలని కాంక్షించుతుందా! ఎన్నటికీ కాంక్షించదు కాని.. తనకింక సంబంధము లేదనుకున్నా . . రవి వాళ్లు పడే కష్టాలు వింటుంటే తనకే ఎంతో బాధగావుండేది తను వెళితే వాళ్ళ కష్టాలు గట్టెక్కుతాయని తెలుసు.. కాని తనకేనా అభిమానములేనిది?

రవి పూర్వము బీదరికము అనుభవించిన మాట వాస్తవమే! కాని యీమధ్య అల వాటుతప్పిపోయింది .. యిప్పుడు మళ్లా ఆపేదరికము అనుభవించడమంటే ఎంతో బాధగావుంది .... యింట్లో అందరూ నళినివుంటే బాగుండుననుకునేవారు తనకీ నళినివుంటే బాగుండునని తొందరపడి ఆనాడామెమీద చెయ్యిచేసుకున్నానని తెలుసు .... కాని ఆమెని పిలవలేడు ... తనతల్లి మరణానికి తనుకారణమని తెలుసు .. వళి నేకనుకవుంటే.... కనీసము ఆసంగతి తల్లికి తెలిసివుంటే వైద్యసహాయము ఆమెకి లభించివుండేది ... కాని ఆత్మాభిమానముతో తను ఆపని చేయలేడు

కనీసము ఆవిడపోయినతర్వాతయినా నళినికి కబురంపలేదు. . కథ యింతజరిగాక ఆమెని ఎల్లా పిలుస్తాడు? పిలుస్తే తనా ఇంకా చులకనయిపోతాడు.

రవి తల్లిపోయినప్పటినుంచి . యింటి పనులన్నీ రవిచెల్లెలు పదమూడేళ్ల పిల్ల మీద పడ్డాయి .పాపము పసిపిల్ల ఎన్ని పనులు చేయగలదు?...పదింటికల్లా రవికి భోజనము అవ్వాలి ... వంటసరిగా లేక పోతే పసిపిల్ల కష్టపడుతుందనయినా లేకుండాతిట్టేవాడు.... పాపము ఆపిల్ల .. కుమిలి కుమిలి ఏడ్చేది.

రవితమ్ముడు ఎస్ ఎస్ ఎల్ సి చదువుతూ వుండేవాడు .. వాడిజీతము ఎన్నాళ్ళకీ కట్టకపోయేటప్పటికి అతని పేరు కొట్టేసారు . అతను బడికివెళ్ళడము మాని వేశాడు ఒకరోజునరవి . "యింట్లోపడి తేరగా తినకపోతే ఏదయినా పనిచేసుకో కూడదూ" అన్నాడు . "నాకు వుద్యోగము ఎవరిస్తారన్నయ్యా" అన్నాడు అతను . 'వుద్యోగము లేకపోతే కూలి తిండిలు మొయ్యి' అన్నాడురవి వినుగా...అంతే ఆసాయంత్రమే రవి తమ్ముడు యింట నుంచి వారిపొయ్యాడు....

యీసంగతి నళిని విన్నతర్వాత . ఆమె హృదయము కలగిపోయింది. తను ఆ యింటికి వెళ్లిపోవాలనిపించేది . తనూరవి .. తమ అహంకారాలు నెరవేర్చుకోవడానికి మరుగా అమాయకుల ప్రాణాలు బలి పెడు తున్నారని తెలిసేటప్పటికి నళిని హృదయము ద్రవించింది కాని పట్టుదలయింకా పూర్తిగాపోలేదు.

* * *

ఆరోజు మధ్యాహ్నము ఎవరికీ తెలియకుండా రవిచెల్లెలు నళిని దగ్గరికి వచ్చింది, రెండుమైళ్ళ ఎండలోనడిచి ..

"ఏం లతా! యిల్లా వచ్చావు" అని అడిగింది నళిని ఆమెని దగ్గరకి తీసుకుని .

"ఏంలేదు వదినా నిన్ను చూద్దామని' అంది . .

"చిన్నన్న సంగతి తెలిసిందాలతా!...."

"లేదు వదినా! . . ఎక్కడికి పోయాడో ఏం అవస్థపడుతున్నాడో! ...' అంది లతి సన్నగా ఏడుస్తూ. లతని చూసేటప్పటికి నళిని కళ్ళలోకూడా నీళ్లు తిరిగాయి

"ఇంత చిక్కిపోయావేం లతా!... అన్నము వండటము లేదా!"అని ఆమె అడ

(41-వ పేజీ చూడండి)

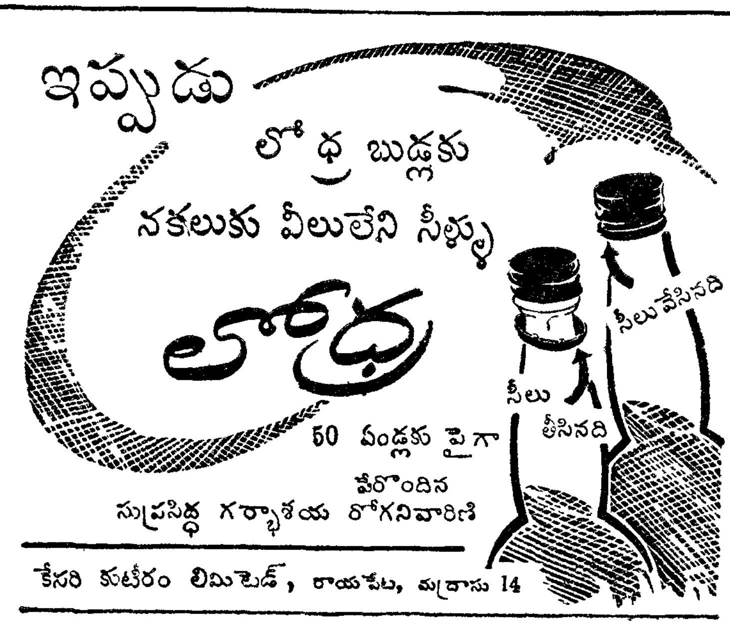

ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ఏజెంట్లు :—
సీతారాం జనరల్ స్టోర్స్ ఏజెన్సీస్, విజయవాడ

రెండు చిల్లరనోట్లు, (రూపాయ నోట్లు), ఒక అర్ధరూపాయకాసు, రెండుకానులు ఉన్నాయి.

డబ్బు చూడగానే మా ఉత్సాహం ఉబికింది. నాలుగు రోజుల పాటు తెగతిరిగి కొంత చేరుకున్నాం.

చేరుకోగానే ముగ్గురమూ కలసి తాతయ్య యింటికి వెళ్లాము. గుమ్మంలో ఆయనభార్య తలమీద చెయ్యి వేసుకొని కూర్చున్నది. మమ్మల్ని చూడగానే ఆమె ఒక్కసారిగా భోరుమన్నది! "అయ్యో నాయనా...!ఇంకెక్కడి తాతయ్య గారండోయి! ఆముసలి దెక్కడ దాపరించిందో నాయినో...!" అని బావురుమన్నది!

మేము నివ్వెర పోయినాము. నోటమాట లేదు. వణుకు పుట్టింది.

"ఏమయిందండీ!" అన్నాడు డేవిడ్ కొంచెం సంబాళించుకుని.

"ఏముంది నాయినా? మొన్న ఆపాడు వీధినాటకానికెళ్ళిన తెల్లవారిన దగ్గరనుంచి ఒకటే పరధ్యాన్నంగా ఉండటం! మాటి మాటికి ఒకటే ఉలిక్కిపడ్డం! అది గి సా సా తో ఏమీచెప్ప లేదు. రెండోనాడు బాగాజ్వరం కాసింది. ఆరాత్రల్లా కలవరింపులు —...! అచ్చమ్మబాకీ... అని, మధ్య మధ్య 'బాబోయ్' అని ఉలిక్కిపడేవారు — ఆరాత్రే ఎక్కడికో లేచిపెళ్ళి పోయారు బాబోయ్!! అదెక్కడ దాపరించిందో... దాని బాకీపాడుగాను...

"దయ్యమై ఆయన్ను తీసుక పోయింది గామాలు దేముడో...!" అంటూ గోలపెట్టింది.

మేము స్తంభించి పోయినాము. తేరుకొని ఒకరి ముఖాలు ఒకరు చూసుకున్నాము. ఆసమయంలో ఆవిడను ఓదార్చాలనికూడా తెలియక చరచరా నడిచివచ్చేశాము.

కొంతదూరం రాగానే డేవిడ్ చేతులతో ముఖాన్ని కప్పుకుని గట్టిగా భోరుమన్నాడు. అప్పటి వరకూ అణచిపెట్టుకున్నాము కాని మేముకూడా బావురుమని ఏడ్చాము.

ఎంత ఏడిస్తేమాత్రం లాభమేముంది, అఘాయిత్యం జరిగిపోయిన తరువాత! ఆతరవాత తాతయ్యేమైనాడో, ఎవరికీ కనిపించలేదు. ★

నళిని

(84-వ పేజీ తరువాయి)

చేతులు తీసుకుంది. రెండు చేతులమీద బొబ్బలు.

"ఏమిటిలతా! యీబొబ్బలు" అని అడిగింది బాధగా...

"ఇవాళ అన్నము వారుస్తుంటే చెయ్యి కాలింది వదినా...రోజూ మామూలే. వదిన నువ్వురావూ! నేను యీ అవస్థలు పడలేను వదినా..." అని నళిని వళ్లో తలపెట్టుకుని భోరున ఏడ్చింది. లతని కౌగిలించుకుని... నళిని ఎంతసేపు ఏడ్చిందో!

రంగనాథముగారు లోపలికివచ్చి... "ఏమిటే లల్లీ" అని అడిగారు "బండి తెండి నాన్నా!... నేను నా యింటికి వెళ్తున్నాను" అంది నళిని దృఢనిశ్చయంగా!..

రంగనాథముగారు సంతోషముతో మారు మాట్లాడలేదు... "అల్లాగేనమ్మా" అంటూ బయటికి నడిచారు. ★

25 Persons are awarded prizes in our competition No 34, 1st prize 1, H G Vdshi bhai, Surendarnagar, (2) S. Isw ran, Tiruchendur, (3) T. P. Swaminathan, Madras, 3rd prize 20 and 4th prize 2 persons. Full particulars against 0-4-0 annas stamps

గెలవండి 25,000 గెలవండి

రిజిష్టర్డు నెం 628 — పోటి నెం 36

సీలు వేసియున్న మా అఫీషియల్ సొల్యూషన్ మెసర్సు ప్రీమియర్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్, మద్రాసు వారివద్ద డిపాజిట్టు చేయబడియున్నది వారి అధికారముతో అది ప్రకటించబడును ప్రథమ బహుమతి ఆల్ కరెక్టు రు 12,500 రెండవబహుమతి, మొదటి రెండు లైనులు కరెక్టు రు. 6,500 మూడవ బహుమతి, మొదటి ఒక లైన్ కరెక్టు రు. 3,500 నాలుగవ బహుమతి మొదటి రెండు నెంబర కరెక్టు రు 2,500 మా కీ సొల్యూషన్ ప్రకారం నిలువుగా, అడ్డంగా యెటైనా వుండవచ్చును

RAISING COMPETITIONS

KEY 8 NO 34 #122 TO 137-58

130	125	137	126
127	136	124	131
128	135	123	132
133	122	134	129

We hereby certify that the above is the solution to original deposited with us by Raising Competitions No 34 on 31/1/55 in a sealed cover which was opened in our presence to day and that a copy of the above solution has been lodged with the Bank.

For The Premier Bank of India Ltd.

486

ఆఖరు తేది 28-3-55 ఫలితములు 12-4-55

ప్రవేశ రుసుము ఒక ఎంట్రీకి రు. 1/-; 6 ఎంట్రీలకు రు 5/-; 14 ఎంట్రీలకు రు 10/-

సాల్వ్ చేయవలసిన విధానము :—ఈ చదరములో 114 నుండి 129 వరకు గల అంకెలు నిలువునా అయినూలలా అడ్డముగా ఎటు కూడినా 486 వచ్చేట్లు వేయాలి ఒక అంకె ఒకమారే వాడాలి సాదా కాగితము మీద ఎన్ని ఎంట్రీలైనా పంపవచ్చును ప్రతి ఎంట్రీకింద, పోటీ పంపువారు తమ పేరు అడ్రసు స్పష్టంగా పెద్ద అక్షరాలతోను, అంకెలతోను ఇంగ్లీషులో వ్రాయాలి. సొమ్ము క్రాస్ చేసిన ఇండియన్ పోస్టల్ ఆర్డర్లుగాగాని, మనియార్డర్లుగాగాని పంపవచ్చును మనియార్డరులైనచో మనియార్డరు రశీదులు పోటి యెంట్రీల వెంట పంపవలెను ప్రతి మనియార్డరు ఫారమునకు జతపరుచు కూపనులో సొమ్ము పంపువారు తన పేరు, అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను 'వసూలును బట్టి బహుమతుల సొమ్ము మారుచుండును." ఈ పోటీలో మేనేజరు తీర్మానము ఆఖరు చటబద్ధమైనది. 0-4-0 స్టాంపులు పంపినచో పోస్టులో ఫలితముల లిస్టు పంపబడును. మా ప్రత్యేకరూల్సు, షరతులు బాగా తెలిసినవారే పోటీలో పాల్గొనవలెను

THE RAISING COMPETITIONS No. 36, 28 (3), Thandavaraya Gramani St., MADRAS-21.